

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

6 Δεκεμβρίου 1990 *

Στην υπόθεση C-2/88 Imm.,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση δικαστικής συνδρομής που υποβλήθηκε από τον αρμόδιο για ποινικές υποθέσεις Rechter-commissaris του Arrondissementsrechtbank του Groningen (Κάτω Χώρες), στο πλαίσιο ανακρίσεως κατά

J. J. Zwartveld και λοιποί,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους Ο. Due, Πρόεδρο, G. F. Mancini, T. F. O'Higgins, J. C. Moitinho de Almeida και G. C. Rodríguez Iglesias, προέδρους τμήματος, Sir Gordon Slynn, K. N. Κακούρη, R. Joliet, F. A. Schockweiler, F. Grévisse και M. Zuleeg, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. G. Jacobs

γραμματέας: J.-G. Giraud

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα,

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

- 1 Με έγγραφο που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου, στις 8 Αυγούστου 1988, με τον αριθμό C-2/88 Imm., ο Rechter-commissaris του Arrondissementsrechtbank του Groningen υπέβαλε στο Δικαστήριο « αίτηση δικαστικής συνδρομής » στην οποία εκθέτει ότι:

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

- διενεργεί ανάκριση για τα εγκλήματα πλαστογραφίας που διέπραξαν το 1985 και το 1986 ο διευθυντής και τα μέλη της διοικήσεως της κεντρικής ιχθυαγοράς του Lauwersoog (Κάτω Χώρες), εγκλήματα που τιμωρούνται από το άρθρο 225 του ολλανδικού ποινικού κώδικα·
 - από την ανάκριση προέκυψε ότι, κατά παράβαση των εθνικών διατάξεων που είχαν θεσπιστεί για την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων περί ποσοστώσεων αλιείας, οι υπεύθυνοι της κεντρικής ιχθυαγοράς είχαν συστήσει, εκτός της επίσημης αγοράς, δεύτερη αγορά ή παράλληλο κύκλωμα·
 - από τις καταθέσεις των μαρτύρων, ήτοι υπαλλήλων διαφόρων υπουργείων και δύο μελών της ολλανδικής κυβερνήσεως, προκύπτει ότι οι υπεύθυνοι για την αλιευτική πολιτική στις Κάτω Χώρες γνώριζαν τα αποτελέσματα των ελέγχων που είχαν διενεργήσει στις Κάτω Χώρες ελεγκτές της ΕΟΚ κατά την περίοδο από 1983 έως 1986·
 - είναι ουσιώδες για την πορεία της ανακρίσεως να τεθούν στη διάθεσή του οι σχετικές με τους ελέγχους εκθέσεις, καθώς και τα έγγραφα που συντάχθηκαν βάσει αυτών των εκθέσεων και ότι ενδέχεται να καταστεί απαραίτητο, μετά την εξέταση των στοιχείων αυτών, να καταθέσουν ως μάρτυρες οι διενεργήσαντες του ελέγχους αυτούς ελεγκτές, τα ονόματα των οποίων αγνοεί·
 - η Επιτροπή απέρριψε την αίτηση διαβιβάσεως των εν λόγω εκθέσεων με την αιτιολογία ότι τα έγγραφα αυτά περιλαμβάνονται σε φάκελο αφοράντα εκκρεμείς ενώπιόν της νομικές υποθέσεις.
- 2 Στηριζόμενος στα άρθρα 1 και 12 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που είναι προσαρτημένο στη Συνθήκη περί ιδρύσεως Ενιαίου Συμβουλίου και Ενιαίας Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, της 8ης Απριλίου 1965, σε συνδυασμό με την ή τις ευρωπαϊκές συμβάσεις περί δικαστικής συνδρομής, στις οποίες η Κοινότητα δεν είναι, βεβαίως, συμβαλλόμενο μέρος, οι οποίες όμως έχουν ενσωματωθεί στην κοινοτική έννομη τάξη σε τέτοιο βαθμό ώστε να πρέπει να θεωρούνται ως αναπόσπαστο τμήμα του κοινοτικού δικαίου, στο οποίο υπόκεινται οι διάφορες εθνικές αρχές, ο Rechter-commissaris ζήτησε από το Δικαστήριο:
- α) — κυρίως: να υποχρεώσει την Επιτροπή ή τουλάχιστον την οικεία γενική διεύθυνση να του κοινοποιήσει τα στοιχεία που ζητεί,

— επικουρικώς: να επιτρέψει στον κατά τόπο αρμόδιο ανακριτή τη διενέργεια έρευνας προκειμένου να κατασχεθούν:

— οι (εσωτερικές) εκθέσεις ή οι σχετικές με ελέγχους εκθέσεις τις οποίες συνέταξαν από το 1983 οι ελεγκτές της ΕΟΚ που διενήργησαν ελέγχους στις Κάτω Χώρες στον τομέα της θαλάσσιας αλιείας·

— κάθε έγγραφο που καταρτίστηκε βάσει των διαπιστώσεων των εν λόγω υπαλλήλων και έχει σχέση με την τήρηση των κανόνων του κοινοτικού δικαίου περί θαλάσσιας αλιείας·

β) να διατάξει ή τουλάχιστον να επιτρέψει να εξεταστούν οι ελεγκτές της ΕΟΚ και οι προαναφερθέντες υπάλληλοι της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας από τον ίδιο ή, τουλάχιστον παρουσία του, από ανακριτή, εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ενδεχομένως μετά την άρση της ασυλίας τους, σχετικά με τους ελέγχους που διενήργησαν μεταξύ 1983 και 1987 στις Κάτω Χώρες και τις συζητήσεις που είχαν με ολλανδούς δημοσίους υπαλλήλους όσον αφορά την ακολουθούμενη από τις Κάτω Χώρες πολιτική στον τομέα της αλιείας.

3 Με υπόμνημα που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 13 Οκτωβρίου 1988, η Επιτροπή ζήτησε να κηρυχθεί απαράδεκτη η αίτηση του Rechter-commissaris.

4 Με Διάταξη της 13ης Ιουλίου 1990, Zwartveld (C-2/88 Imm., Συλλογή 1990, σ. I-3365), το Δικαστήριο αποφάσισε ότι:

1) Κρίνει την αίτηση του Rechter-commissaris παραδεκτή.

2) Η Επιτροπή οφείλει να γνωστοποιήσει στο Δικαστήριο τον κατάλογο των εκθέσεων που συντάχθηκαν μεταξύ 1983 και 1987 από τους υπαλλήλους της Επιτροπής που διενήργησαν στις Κάτω Χώρες ελέγχους στον τομέα της θαλάσσιας αλιείας και να προσκομίσει στο Δικαστήριο, ως προς τις εκθέσεις τις οποίες αρνήθηκε να κοινοποιήσει στον Rechter-commissaris του Groningen, στοιχεία για τους επιτακτικούς λόγους που αναφέρονται στην ανάγκη αποφυγής της παρακώλυσεως της λειτουργίας και του περιορισμού της ανεξαρτησίας των Κοινοτήτων και οι οποίοι δικαιολογούν την άρνηση αυτής της κοινοποίησεως.

- 3) Οι εκθέσεις για τις οποίες η Επιτροπή δεν επικαλείται τους προαναφερόμενους επιτακτικούς λόγους πρέπει να διαβιβαστούν αμέσως στον Rechter-commissaris του Groningen.
 - 4) Το Δικαστήριο θα αποφανθεί αργότερα επί της αιτήσεως κοινοποίησης των εκθέσεων για τις οποίες η Επιτροπή θα επικαλεσθεί τους προαναφερόμενους επιτακτικούς λόγους.
 - 5) Η Επιτροπή οφείλει να επιτρέψει στους υπαλλήλους της να καταθέσουν ως μάρτυρες ενώπιον του Rechter-commissaris του Groningen ως προς τις διαπιστώσεις στις οποίες προέβησαν κατά τους ελέγχους που διενήργησαν στις Κάτω Χώρες μεταξύ 1983 και 1987 στον τομέα της θαλάσσιας αλιείας και να γνωστοποιήσει στο Δικαστήριο, ως προς τους υπαλλήλους στους οποίους αρνείται να παράσχει αυτή την άδεια, τους επιτακτικούς λόγους που αφορούν την ανάγκη διασφάλισης των συμφερόντων των Κοινοτήτων και δικαιολογούν την άρνηση παροχής αυτής της άδειας.
 - 6) Το Δικαστήριο θα αποφανθεί αργότερα επί της αιτήσεως που αφορά τους υπαλλήλους στους οποίους η Επιτροπή δεν θα επιτρέψει να καταθέσουν ως μάρτυρες, επικαλούμενη τους προαναφερόμενους επιτακτικούς λόγους.
 - 7) Επιφυλάσσεται ως προς τα δικαστικά έξοδα.
- 5 Με έγγραφο που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 21 Σεπτεμβρίου 1990, η Επιτροπή διαβίβασε στο Δικαστήριο τις εκθέσεις σχετικά με τις επιθεωρήσεις που διενεργήθηκαν στις Κάτω Χώρες από τους επιθεωρητές αλιείας της Επιτροπής μεταξύ 1983 και 1987. Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι επιτακτικοί λόγοι σχετικά με την ανάγκη αποφυγής παρακωλύσεως της λειτουργίας και την ανεξαρτησία των Κοινοτήτων εμποδίζουν την κοινοποίηση στον Rechter-commissaris των ατομικών στοιχείων που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις αυτές και την κατάθεση των υπαλλήλων ως μαρτύρων σχετικά με τα στοιχεία αυτά.
- 6 Συναφώς, η Επιτροπή προβάλλει ένα πρώτο λόγο αρνήσεως αντλούμενο από την ανάγκη σεβασμού της κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Επιτροπής, στην οποία είχε ανατεθεί η αποστολή του ελέγχου της παρεμβάσεως των εθνικών αρχών, και των αρχών αυτών, στις οποίες έχουν ανατεθεί έρευνες και διώξεις είτε όσον αφορά τους αλιείς ή άλλα ελεγχόμενα πρόσωπα είτε όσον αφορά τους επιφορτισμένους με τον έλεγχο εθνικούς δημοσίους υπαλλήλους. Ως δεύτερο λόγο αρνήσεως, η Επιτροπή

υποστηρίζει ότι δεν έχει το δικαίωμα, διά της κοινοποίησης προσωπικών στοιχείων, να διακυβεύει τα δικαιώματα τρίτων οι οποίοι θα μπορούσαν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, να διωχθούν πειθαρχικώς ή δικαστικώς.

- 7 Πριν εξεταστεί το βάσιμο των επιτακτικών λόγων σχετικά με την ανάγκη αποφυγής παρακώλυσεως της λειτουργίας και με την ανεξαρτησία των Κοινοτήτων, που η Επιτροπή επικαλείται προκειμένου να δικαιολογήσει την άρνησή της να κοινοποιήσει στον Rechter-commissaris όλα τα έγγραφα και να επιτρέψει στους υπαλλήλους της να καταθέσουν ως μάρτυρες, πρέπει να προσδιοριστούν οι εκθέσεις που θα μπορούσαν να κοινοποιηθούν στο εθνικό δικαστήριο.
- 8 Σχετικώς, πρέπει να υπομνηστεί ότι από το αίτημα του Rechter-commissaris προκύπτει ότι αυτός διενεργεί ανάκριση για πλαστογραφία κατά των υπευθύνων της διεύθυνσεως της κεντρικής ιχθυαγοράς του Lauwersoog. Από την ανάλυση των εκθέσεων των επιθεωρητών αλιείας της Επιτροπής που συντάχθηκαν στο πλαίσιο ελέγχων διενεργηθέντων στις Κάτω Χώρες μεταξύ 1983 και 1987 και κοινοποιήθηκαν στο Δικαστήριο προκύπτει σαφώς ότι μόνο τέσσερις από τις εκθέσεις αυτές αφορούν επιθεωρήσεις διενεργηθείσες στον λιμένα του Lauwersoog.
- 9 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να αναγνωριστεί ότι οι μόνες εκθέσεις που μπορούν κοινοποιηθούν στον Rechter-commissaris και τα μόνα γεγονότα ως προς τα οποία είναι δυνατό οι υπάλληλοι της Επιτροπής να καταθέσουν ως μάρτυρες είναι τα σχετικά με τις έρευνες στον λιμένα όπου βρίσκεται η κεντρική ιχθυαγορά της οποίας υπεύθυνοι ήταν τα πρόσωπα κατά των οποίων ο εθνικός δικαστής διεξάγει ανακρίσεις.
- 10 Όσον αφορά τον επιτακτικό λόγο αρνήσεως σχετικά με την ανάγκη αποφυγής παρακώλυσεως της λειτουργίας και με την ανεξαρτησία των Κοινοτήτων, τον οποίο επικαλείται η Επιτροπή και ο οποίος συνίσταται στην ανάγκη σεβασμού της κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ κοινοτικών και εθνικών αρχών, πρέπει να αναγνωριστεί ότι κίνδυνος τέτοιας παρακώλυσεως δεν διαπιστώθηκε. Πράγματι, το αίτημα του εθνικού δικαστή αφορά αποκλειστικά την κοινοποίηση ορισμένων στοιχείων τα οποία διαθέτει η Επιτροπή και των οποίων αυτός έχει ανάγκη για την άσκηση των αρμοδιοτήτων που του έχουν εκχωρηθεί κατά το εθνικό δίκαιο και δεν συνεπάγεται κανέναν κίνδυνο σφετερισμού από την Επιτροπή των αρμοδιοτήτων των εθνικών αρχών. Όπως το Δικαστήριο έχει υπογραμμίσει με τη Διάταξή του της 13ης Ιουλίου 1990 (η προαναφερθείσα υπόθεση Zwartveld), τα κοινοτικά όργανα είναι υποχρεωμένα να συνεργά-

ζονται με τις δικαστικές αρχές των κρατών μελών που είναι επιφορτισμένες με τη μέριμνα της εφαρμογής και της τηρήσεως του κοινοτικού δικαίου εντός της εθνικής έννομης τάξης.

- 11 Καίτοι δεν αποκλείεται να μπορεί η Επιτροπή να δικαιολογήσει την άρνηση κοινοποίησης εγγράφων σε μια εθνική δικαστική αρχή για θεμιτούς λόγους έχοντας σχέση με την προστασία δικαιωμάτων τρίτων ή όταν η διάδοση των στοιχείων αυτών θα μπορούσε να παρακαλύψει τη λειτουργία και την ανεξαρτησία των Κοινοτήτων, ιδίως διακυβεύοντας την εκπλήρωση των αποστολών που της έχουν ανατεθεί, πρέπει να αναγνωριστεί ότι η Επιτροπή ουδόλως απέδειξε ότι η κοινοποίηση στον Rechter-commissaris των ατομικών στοιχείων, ειδικότερα όσον αφορά πλοία, που περιέχονται στις εκθέσεις σχετικά με τις έρευνες που διενεργήθηκαν στον λιμένα του Lauwersoog και η άδεια στους υπαλλήλους της να καταθέσουν ως μάρτυρες επί των στοιχείων αυτών, είναι ικανή να βλάψει όλα αυτά τα συμφέροντα.
- 12 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή δεν μπόρεσε να αποδείξει τους επιτακτικούς λόγους που θα δικαιολογούσαν την άρνησή της να κοινοποιήσει στον Rechter-commissaris τις εκθέσεις ή τα τμήματα εκθέσεων που αφορούν τις επιθεωρήσεις που διενεργήθηκαν στις Κάτω Χώρες από τους επιθεωρητές αλιείας της Επιτροπής μεταξύ 1983 και 1987 στον λιμένα του Lauwersoog και να επιτρέψει στους υπαλλήλους της να καταθέσουν ως μάρτυρες σχετικά με τα περιεχόμενα στις εκθέσεις αυτές στοιχεία.
- 13 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι πρέπει να υποχρεωθεί η Επιτροπή να κοινοποιήσει στον Rechter-commissaris του Groningen τις εκθέσεις ή τα τμήματα εκθέσεων που συντάχθηκαν μεταξύ 1983 και 1987 από τους υπαλλήλους της που διενήργησαν στις Κάτω Χώρες ελέγχους στον τομέα της θαλάσσιας αλιείας όσον αφορά τον λιμένα του Lauwersoog και να επιτρέψει στους υπαλλήλους της να καταθέσουν ως μάρτυρες ενώπιον του Rechter-commissaris του Groningen αποκλειστικά σχετικά με τα περιεχόμενα στις εκθέσεις αυτές στοιχεία.
- 14 Ελλείψει αιτημάτων σχετικά με τα δικαστικά έξοδα, η Επιτροπή καθώς και το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη που κατέθεσαν παρατηρήσεις φέρουν τα έξοδα στα οποία, ενδεχομένως, υποβλήθηκαν.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

διατάσσει:

- 1) Η Επιτροπή οφείλει να κοινοποιήσει στον Rechter-commissaris του Groningen τις εκθέσεις ή τα τμήματα εκθέσεων που συντάχθηκαν μεταξύ 1983 και 1987 από τους υπαλλήλους της που διενήργησαν στις Κάτω Χώρες ελέγχους στον τομέα της θαλάσσιας αλιείας όσον αφορά τον λιμένα του Lauwersoog.
- 2) Η Επιτροπή οφείλει να επιτρέψει στους υπαλλήλους της να καταθέσουν ως μάρτυρες ενώπιον του Rechter-commissaris του Groningen αποκλειστικώς ως προς τα στοιχεία που περιέχονται στις εκθέσεις που συντάχθηκαν για τις διενεργηθείσες στον λιμένα του Lauwersoog έρευνες.
- 3) Η Επιτροπή οφείλει να ενημερώσει το Δικαστήριο, εντός ενός μηνός, σχετικά με τις ενέργειες στις οποίες προέβη για την εκτέλεση της παρούσας Διατάξεως.
- 4) Η Επιτροπή καθώς και το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη που κατέθεσαν παρατηρήσεις φέρουν τα δικαστικά έξοδα στα οποία, ενδεχομένως, υποβλήθηκαν.

Λουξεμβούργο, 6 Δεκεμβρίου 1990

Ο Γραμματέας
J.-G. Giraud

Ο Πρόεδρος
O. Due